

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, MONDAY (PONDELJEK), APRIL 19, 1943. STEVILKA (NUMBER) 90

32 SENATORJEV NASPROTUJE POLICIJSKI KONTROLI EVROPE

Večina senatorjev je mnenja, da je treba še počakati z odločno izjavo o tej važni zadevi.

POČAKATI JE TREBA RAZVOJA POVOJNIH RAZMER

WASHINGTON, 18. aprila — Danes je nastopilo 32 senatorjev proti nameri, da bi se Zedinjene države ob tem času izrekle za sodelovanje v mednarodni policijski sili, da se ohrani svetovni mir.

24 senatorjev za sodelovanje

Stiri in dvajset senatorjev, to je ena četrtina senata, pa se je izrekla za sodelovanje.

Dva in trideset nadaljnjih senatorjev se še ni odločilo ter ni reklo ne "da", ne "ne". Ta skupina in nadaljnjih osem senatorjev, ki se jih ni moglo doseči, da bi se jih vprašalo po njihovem mnenju, bo vsekakor odločila to važno vprašanje.

Razprava naj se odloži

Mnogo senatorjev, ki so proti takojšnji odločitvi, je izjavilo, da so pripravljeni, razpravljati o tem vprašanju, toda pozneje, ko se bo to vprašanje moglo specifikirati, ne pa že sedaj.

Izjava senatorja Burtona

Senator Burton, republikanec iz države Ohio, je izjavil: "Mi moramo pridružiti ostalim narodom, ki žele ohraniti mir, to moramo brez ovinkov že danes jasno povedati."

Mnenje senatorja Van Nuysa

Senator Van Nuys, demokrat iz Indiane in član senatnega odbora za zunanje zadeve, je izjavil: "Po mojem menju moramo počakati, da vidimo, kakšne bodo razmere po končanju vojne. Za zdaj sem proti temu, da bi se odločno izrekli za ali proti."

VEČ KAVE NA VIDIKU

WASHINGTON, 17. aprila. — Iz urada za administracijo cen se javlja, da bo v bližnji bodočnosti morda na razpolago več kave za osebo, toda začasno ostanje še vedno pri enem funtu na pet tednov. To bo znamenja, da 23 v racijski knjižici št. 1, da katero bo možno kupiti funt kave od 26. aprila do 30. maja.

Nov grob

V nedeljo popoldne je po tednih dni trajajoči bolezni znanstveni svoje trudne oči splošno poznani pionir newburške nanje Urban J. Smerdel, p. d. Urbanov oče, v visoki starosti 16 let. Doma je bil iz vasi Klek, fara Slavina na Notranji, od kod je prišel sem pred 40. leti.

Pokojnik je bil član društva sv. Lovrenca št. 63 KSKJ in društva sv. Imena. Poleg žalujoče soproge Johanne, rojene Celihar, zapuška sina Josipa, hčeri Mary, poročeno Strajnar, in Stephanijo, poročeno Mirtič, ter vnukine.

Pogreb se bo vršil iz hiše žalujoč, na 3536 E. 101 St., pri Union Ave., v sredo zjutraj ob 8.30 uri v cerkev sv. Lovrenca nato na Calvary pokopališče, pod vodstvom pogrebneega M. Louis L. Ferfolia.

Bodi pokojniku lahka ame-riška gruda, preostalih sorod-nikov pa izrekamo naše soža-lij.

Otrok padel skozi okno

V soboto je padla skozi okno tretjega nadstropja tri leta stara Loretta Mayenchein, stanujoča na 1800 E. 63rd St. O- trok se nahaja v kritičnem stanju v bolnišnici, ker ji je najbr-že počila lobanjo in dobila je tu- di težke notranje poškodbe. O- trok se je igral na oknu apart-menta, kjer je stanoval, kjer je potisnil mrežo iz okna, nakar je padel na kometni pločnik.

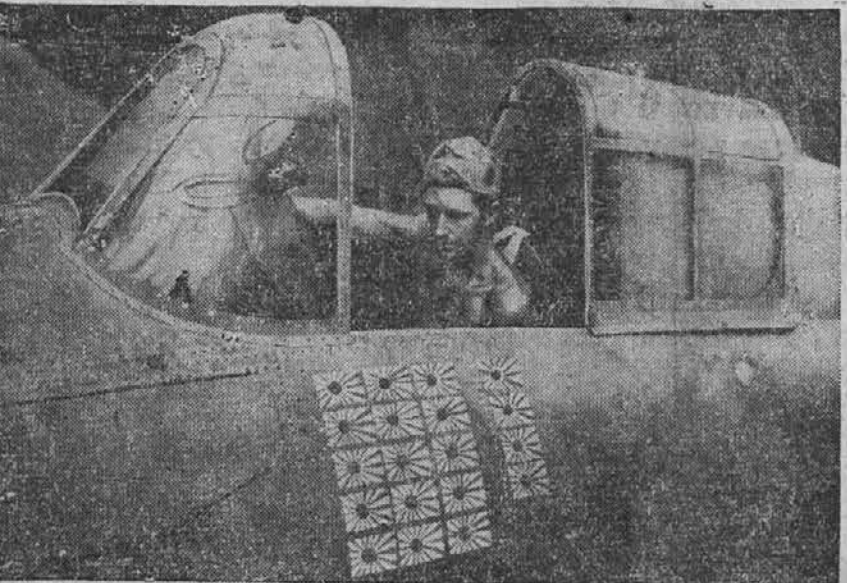
Na operaciji

Operaciji se je moral podvre-či Mr. Frank Podboršek, iz Kewanee Ave. Nahaja se v Uni- versity bolnišnici, soba št. 5009. Obiski še niso dovoljeni. Želi- mo mu skorajšnje okrevanje!

Prekup trgovine

Od poznane Mrs. Perdan sta prevzela grocerijo in mesnico Mr. in Mrs. J. Wright. Postegla bosta svoje odjemalce vedno po- najboljši moči. Mrs. Wright je hčerka poznane Mrs. Tekancic, ki je vodila trgovino na Chicka- saw Ave.

Pobijalec japonskih letalcev

V letalu sedi seržant R. W. Greenwood, ki je sedaj na Guadalcanalu. Letalec gornjega letala so sestrelili devetnajst japonskih letal.

LEPO USPELA KOMEMORACIJA VELIKEGA PETKA JUGOSLAVIJE

Včerajšnja komemoracija dru-ge obletnice napada brutalnega nacizma na Jugoslavijo, se je dostojno završila. Spored je ze- lo spretno in lepo vodil pred- sednik Pomožnega odbora št. 2, JPO—SS Mr. John Pollock, na- preden slovenski rodoljub in tr- govec v Slovenskem narodnem domu, ki je tudi iz svojih sred- stev žrtvoval za nabavo pro- gramnih listov.

Po predsednikovem nagovoru je zapela Mrs. Ivanuscheva a- meriško in slovensko himno, ki ju je občinstvo stoji poslušalo. Na klavirju jo je spremljala gđc. Kalanova.

Krasna je bila živa slika, ki so jo improvizirale Progresivne Slovenke; ginljiva recitacija na- darjene gđc Čebulove, je bila zanosna in v srce segajoča.

Baraga Glee klub (dekliški zbor) je prav lepo zapel nekaj lepih slovenskih pesmi, za kar je žel splošno priznanje. Ker je bil to Veliki petek slovenskega naroda, bi bil ples teh mladenk lahko brez vsake škode izostal, zlasti še, ker to niso naši slo- venski plesi — kar smo že čes- to poudarjali — temveč plesi, ki so prišli k Slovincem od onih trinogov, ki so povzročili naši domovini ono srahotno nesrečo, katere obletnico smo včeraj o- bžalili. Ker pa je bil namen vse- kakor plemenit, zato prehaja- mo za zdaj preko tega.

Slovenski kvartet: Samsa, brata Bradáč in Lube je kras- no in z zanosom zapel "Slove- nec, Srb, Hrvat" in še dvoje pesmi, za kar je žel zaslužno priznanje. Zbor "Zarja" je dal na oder duet in kvartet; na kla- virju je spremljal Mr. Poljšak; zelo sta ugajali zlasti pevki v duetu. — Lep in ginljiv je bil tudi prizor, ki ga je podala Slo- venska ženska zveza št. 25: Slo- vo sina vojaka.

Zatem sta imela pomembna govora Mr. John Gornik, bivši predsednik pomožnega odbora št. 2, in blagajnik istega odo- bora Mr. Okorn.

Po odmoru se je nabralo nad \$600 prostovoljnih darov. Posebne omembe je vredna Mrs. Jeanette Perdan-Cahill, ki je s svojim sijajno izšolanim glasom in ljubkim nastopom za- pela troje pesmi. Na čast g. žu- pana je zapela eno najljubkejš- ih slovenskih pesmi "Metulj- ček", za kar jo je občinstvo nagradilo z burnim aplavzom. Pevka je pripravila vsem velik duševni užitek. Na klavirju jo je večše in čustveno spremljala gđc. Irma Kalanova.

Slovenski magij ali "čarov- nik" Mr. John Grdina je poka- zal na to nekaj čudovitih pro- duktov svojih naglih rok in pr- stov, katerih gibi so nageljši od očesa. — Sestri Poje sta zapeli v lepem duetu, Marcelene Perko in Josephine Misic pa sta zaig- rali na havajsko kitaro ter spremljali godbo s petjem. Po- leg omenjenih je nastopilo tudi nekaj malih fantičev s petjem in harmoniko.

Pred zaključkom programa je nastopil g. Frank J. Lausche, clevelandski župan, ki je poja- nil navzočim v ginjivih besedah pomen prireditve in pomen ve- likega dneva, k čigar komemo- raciji smo se zbrali. Njegove besede so segle vsem globoko v srce. Kakor vselej, tako je g. župan tudi snoči s svojim na- stopom dokazal, da je kljub vi- sokim častem in dostojanstvom, ki si jih je stekel s svojo mar- ljivostjo, svojo poštenostjo in svojo zmožnostjo, še vedno o- stal pravi in iskren sin svojega naroda. G. županu se za njego- ve vzvišene in ginljive besede na tem mestu v imenu navzočih javno zahvaljujemo.

Po županovem govoru je predsednik g. Pollock zaključil to krasno komemoracijo druge obletnice Velikega petka Jugo- slavije.

Naše podmornice pogreznile pet japonskih ladij

Dve nadaljni ladji pa so ameriške podmornice težko poškodovale. — Bomb- niki napadli Kisko.

WASHINGTON, 17. aprila — Mornariški departament je danes naznanil, da so ameriške pod- mornice pogreznile petero na- naljnih japonskih ladij, dve na- daljni pa poškodovale.

Ladje, ki so bile pogreznjene, so bile: ena velika oskrbovalna ladja, dva srednje velika tovor- na parnika, velika ladja za po- laganje min in neka mala straž- na ladja. Poškodovana pa sta bila neki rušilec in srednje ve- liki transportni parnik.

S temi ladjami je bilo pogre- znjenih izza pričetka vojne z Ja- ponsko vsega skupaj 148 japo- nskih ladij.

WASHINGTON, 17. aprila — Ameriški bombniki so v enem samem dnevu 13-krat napadli Kisko, kjer hočejo napraviti Japonci letališče za svoja leta- la.

Izza 1. marca so ameriški bombniki napadli Kisko že 96- krat.

Rusi so odbili sedem nemških protinapadov

Tekom treh dni so ruske če- te v bližini Novorossiska pobile 6,200 nacistov. — Poleg tega je bilo uniče- nih mnogo nemških letal.

Moskva je zgodaj danes zju- traj naznanila, da so ruske če- te odbile včeraj na Kavkazu sedem nemških protinapadov ter ubile 1,400 Nemcev, s čemer je doseglo število v treh dneh pobitih Nemcev 6,200.

Nemci so izvedli protinapade na neko strateško višino, ki so jo Rusi pred nekaj dnevi izpu- lili iz rok Nemcev.

V tednu, ki je bil končan v soboto, so ruski letalci uničili 302 nemški letali, dočim so sa- mi izgubili 103 letala. Tekom včerajšnjih bojov pa so uničili Rusi na Kavkazu 25 nemških letal, v bližini Leningrada pa osem.

Po ruskem bombardiranju nemških letališč je bilo uničenih 30 nadaljnjih nemških letal.

Srditi spopadi se vrše tudi pred Smoljensk, jugovzhod- no od Leningrada pa je ruska artilerija razbila dva nemška topa in dva šesterocevna mož- narja.

Dne 3. maja bo registracija za odmerke žganja

Racioniranje žganja se bo pričelo najbrže meseca ju- nija. — Koliko ga bo do- bila oseba, ni še znano.

V Columbusu je bilo v sobo- to naznanjeno, da se bo priče- la v Clevelandu in drugod po državi Ohio dne 3. maja regi- stracija za racioniranje žga- nja.

Pred registracijo, to je v po- nedeljek, 26. aprila, se bo vsem prodajalnam žganja določilo njih zone in kupci bodo lahko kupili žganje samo v prodajal- nah svoje okolice, ko bodo pred- ložili dokaze o svojem biva- lju.

Racioniranje se bo pričelo v juniju, in sicer na podlagi na- kupne knjižice, kjer ne bo ku- ponov ali preščipanih rekor- dov.

Pričakovati je, da bo vseh 33 prodajal v Cuyahoga okraju deset dni ali dva tedna pred pričetkom prodaje racionirane- ga žganja zaprlo svoja vrata.

Da-li bo dovoljen posamezni osebi kvart ali pint žganja na mesec, to bo odvisno od števila registriranih oseb.

Za zdaj so določene sledeče podrobnosti z ozirom na raci- sko proceduro:

Prošnje za racijske knjižice se bodo dobile v prodajalnah žganja.

Prosilci morajo te prošnje izpolniti ter jih po POSTI po- slati v prodajalno, kjer so do- bili te formularje.

Registrantje bodo šli potem ob dnevu, ki bo pozneje nazna- njen, v prodajalno svojih zon, kjer bodo podpisali svoja imena ter kupili racijske knjižice, ki bodo medtem zanje na razpo- lago.

Ko se bo pričelo racioniranje, bodo prodajalci v teh prodajal- nah označili v vsaki knjižici da- tum in količino prodaje.

STRAŠNI UDARCI ZAVEZNIŠKE LETALSKE SILE PO OSIŠČU

Ameriški bombniki napadli Bremen, Paler- mo in druga mesta. — 600 angleških bomb- nikov bombardiralo Škodove tovarne na Češkem.

ANGLEŽI SO IZGUBILI 55 BOMBNIKOV

LONDON, 17. aprila. — Tež- ki ameriški bombniki, letéči brez spremstva bojnih letal, so danes z veliko silo bombardira- li nemško Focke-Wulf tovarno letal v Bremenu ter sestrelili medpotoma nad 50 sovražnih letal, toda pri tem je bilo iz- gubljenih tudi 16 težkih štiri- motornih ameriških bombnikov.

Bombardiranje škodovih tovarn

Sest sto angleških bombnikov pa je snoči napadlo velike Ško- dove tovarne orožja na Češkem ter veliki nemški industrijski mesti Mannheim in Ludwigs- haven v Porenju, pri čemer je bilo izgubljenih 55 angleških bombnikov.

Kar se tiče ameriških letal- skih izgub, je ta največja; prej največja izguba ameriških bombnikov je znašala sedem le- tal.

Ruski bombniki nad Vzhodno Prusijo

Medtem pa so tudi ruski bombniki napadli mesta Gdansk, Koenigsberg in Tilsit v Vzhod- ni Prusiji, katera so bombardi- rali snoči dve uri.

To je bil prvi napad ameriš- kih bombnikov na Bremen. Po- leg tega so ameriški bombniki včeraj bombardirali tudi Brest in Lorient v Franciji, kjer so velike baze nemških podmornic.

Akcije letalstva na Sredozemlju

Zavezniški glavni stan v Se- verni Afriki, 18. aprila. — Danes je bilo uničenih nadaljnjih 38 osiščnih letal in pogreznje- nih ali poškodovanih nadaljnjih šest ladij osišča v Sredozemlju, kjer je osišče noč in dan pod napadi zaveznikov.

Zavezniške pehotne čete se pripravljajo za končen napad na gorske utrdbе Tunisa in Bi- zerte.

Napad na Palermo

Ameriške letéče trdnjave so zopet napadle mesto Palermo v Italiji, zadele v tamošnjem pr- istanišču štiri nadaljne ladje ter sestrelile iz zraka 17 nemških letal.

Jugoslovanski partizani z naskokom za- vzeli dvoje mest

Foročilo Jugoslovanskega informacijskega centra o ju- naških borbah jugoslovanskih partizanov.

LONDON, 15. aprila (UP) — Jugoslovanski partizani so po hudih bojih zasedli kraj Brlog v oblasti Otočac na hrvaškem ozemlju, 80 milj jugozapadno od Zagreba. Sovjetski informa- cijski urad v Londonu poroča, da so ubili partizani ob tej pri- liki najmanj 100 Italijanov in jih ujeli 80; uplenili so 25 stroj- nih pušk in 200.000 strelov mu- nicije.

V kninskem okraju, ki se na- haja v Dinarskih Alpah, komaj 40 milj severno od Splita, so partizani popolnoma porazili in uničili bataljon Italijanov; v Veliki Tihonici, kraj, ki so ga nanovo zavzeli, je poginilo v divjih pouličnih bojih 160 nem- škikh vojakov.

Tukajšnja radio postaja Co- lumbia Broadcasting System, je zabeležila poročilo angleške radio oddaje, da so jugoslovan- ski partizani z naskokom za- vzeli nazaj več postojank blizu Konjice, važnega mesta, ki leži 28 milj jugozapadno od Saraje- va. Boji so besneli tam štiri dni — sovražne čete so bile sestav- ljene iz nemškega, italijanskega in ustaškega vojaštva. Radio Moskva poroča, da so nekatere skupine jugoslovanskih partiza- nov, katerim je pomagalo do- mače prebivalstvo, izsilile pred kratkim prehod preko reke Dri- ne v centralni Jugoslaviji in da so se zdaj razvili srditi boji na desnem bregu reke.

Trije sinovi družine Mr. in Mrs. Yerick, 730 E. 157 St., se nahajajo v vojaški službi. Ru- dolf je v New Yorku, Martin v Ypsilanti, Mich., Louis pa v Ft. Leonard Wood, Mo. Želimo jim srečen povratek!

Nova postaja Rdečega križa

Ameriški Rdeči križ bo danes popoldne ob dveh urah odprl novo postajo za oddajanje krvi, in sicer na 1227 Prospect Ave. V novi postaji bo 16 po- stelj mesto devetih, kolikor jih je bilo v starih prostorih na 3111 Prospect Ave. Novi pr- ostori bodo odprti od ponedeljka do sobote. V starih prostorih se ob sredah ni moglo daro- vati krvi.

Posnemanja vredno

Mr. Vinko Bonač, 1253 East 59th St., je pretekli teden daro- val Rdečemu križu nekaj svoje krvi, in sicer je to storil sedaj že petič. Mr. Bonač je iz znane in ugledne Bonačeve rodbine v Ljubljani, ki lastuje veliko kar- tonžno tovarno in moderno tr- govino s papirjem in pisalnimi potrebščinami v Selenburgovi u- lici.

Pasijon sv. Matevža

St. James' Festival zbor in First Unitarian cerkveni zbor bosta dala danes, 19. aprila ob osmih zvečer, na odru v Seve- rance dvorani, Bachov oratorij "Pasijon sv. Matevža." Sode- loval bo clevelandski simfonični orkester. Vrata dvorane bodo odprta ob sedmih zvečer. Vstop- nina prosta.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

INSTITUT ZA VZGOJNO REKONSTRUKCIJO V CENTRALNI IN VZHODNI EVROPI

Na zaključni seji instituta za vzgojno obnovu, je po govoru dekana pedagoške fakultete newyorške univerze, g. E. George Payne-a, govoril g. minister Sava N. Kosanović:

Kakor vsaka nalezljiva bolezen, izkorišča tudi fašizem zmede in zablode, katere je vrgel v svet in skuša z njimi razširiti okuženo ozemlje. Še predno so bili znani vzroki in simptomi bolezni, in še predno se je svet zavedel neposrednih posledic okuženja, je fašizem, podoben parazitu, poglaval na tisoče korenin in prevrtil z njimi okuženi organizem kar najbolj mogoče.

Po teoriji, uničuje bacil fizičnih bolezni slabotnejše, dočim napada bacil fašizma ravno najmočnejše. V socialnem pogledu je nosilec semenov fašizma bolj nevaren nego oni, ki bi nosil v sebi bačile kuge. Sedanja vojna je posledica tega, da nismo znali sprevideti te temeljne resnice. Obe zadnji desetletji sta pripravljali sedanjo vojno. Kako naj obrazložimo svojo nemogućnost, da spoznanj zdravniške vede ne znamo uporabiti tudi v političnem in socialnem življenju? Takoj ko se je začela širiti v enem delu sveta doktrina o večji vrednosti tega plemena napram onemu, o pravici "boljšega" plemena do njegovega "Lebensraum-a," o dolžnosti plemensko "nižje stoječih," da žive siromašno in umro v bedi, o svetosti vojne, češ da je edina primerna za pravega moža — takoj, ko so se te doktrine začele širiti, bi se bilo moralo človeštvo vznemirjati in brez odlašanja začeti pripravljati in zbirati svoje sile v svrhu obrambe. Toda kaj se je zgodilo mesto tega? Kamnoli so one, ki so bili plat zvona in jih prepustili na milost in nemilost fašističnim tolpom.

Zakaj je človeštvo pod režimom Lige narodov dopuščalo preganjanje Židov, napad na Kino, pokolje v Abesiniji, uničenje španske demokracije — vse to, še predno se je začela sedanja vojna? Strašilo sovjetsko-ruske nevarnosti na zapadni svet, naj bi nam to raztolmačilo. A danes ruska armada brani to zapadno civilizacijo! V tistem času se je nahajal pameten demokrat v tragičnem položaju dr. Semmelweiss-a, ko se je zaman trudil, da bi prepričal neverni svet, da pomenijo umazani kirurški instrumenti neizogibno smrt matere pri porodu.

Ta serija konferenc, katero sta organizirala newyorška univerza in komite Zedinjenih držav za obnovo vzgoje, s sodelovanjem centralno in vzhodno evropskega Planning Board-a, nam je pokazala, da je vzgojni problem najbolj življenjsko važna naloga povojne rekonstrukcije. Ako človeštvo po katastrofi, ki je zdaj začela ljudi, ne bi našlo moralne obnove s pomočjo skupnega vzgojnega napora v geslu: spoštovanje do posameznika in do človeškega dostojanstva — bo ostalo bolno tudi še po zmagi. Vzroki naše današnje bolezni se nikakor ne smejo prenesti na novi, pomlajeni organizem.

Strokovnjaki tega instituta so se bavili predvsem s problemi vzgoje v jugovzhodni in centralni Evropi. Naš primer najbolj jasno kaže usodo žrtev, ki so imele moralno in fizično hrabrost, da se upro naci-fašistični invaziji. Pustošenja, katerih žrtve so bila in so še vedno, ozemlja Grčije, Čehoslovaške, Poljske in Jugoslavije, v zgodovini nimajo primere. Sistematično iztrebljevanje naših izobražencev, uničenje naših vzgojnih institucij in kulturnih spomenikov, in poleg vsega tega še množični pokolji, zasledujejo dvojni cilj: pripravljati pot "novemu redu" za slučaj zmage in za slučaj poraza nacizma in fašizma, pa onemogočiti vsako obnovo takozvanih manjvrednih plemen.

Narodi, proti katerim so naperjeni ukrepi tega brutalnega uničevanja, so narodi duševnih velikanov, ki so temeljni kamni naše civilizacije. To so narodi, ki so rodili Sokrata in Platona, Roger Boskovića in Nikola Teslo, Jana Husa in Tomaž Masaryka, Nikola Kopernika in Madame Curie.

To so narodi neznanih junakov — navadnih ljudi iz

naroda. In to nam prizadevajo ljudstva, ki so nekdanj podarila svetu Schiller-ja in Goethe-ja, Dante-ja in Leonardo da Vinci-a. To delajo narodi, ki so zamenjali ideal surove sile za moralnost, harmonijo in večno lepoto. Ako narobe-vzgoja zavede celokupen narod po krivih potih v osamljenost, ne le gospodarsko, temveč tudi duševno in moralno osamljenost, se nemoralnost dvigne in postane zakon. Posledica pa je propadanje celokupnega organizma človeštva.

Naj bi naš institut, ki je obravnaval dolgo serijo vzgojnih problemov, ki so se danes pojavili ne le pred posameznimi narodi, temveč pred celoto človeštva, označil vsemu svetu v imenu Amerike: dolžnost vsega človeštva je, da obnovi znanstvene institucije in vzgojo v onih deželah, ki so postale žrtve fašizma in da na podlagi vzgoje in pre-vzgoje izruje iz sveta in prepreči zopetno pojavu nacističnih in fašističnih doktrin, ki so najnevarnejše od vseh družbenih in duševnih bolezni.

To bi morala biti temeljna misel demokratičnega Charterja.

UREDNIKOVA POŠTA

Zopet ogenj na farmah

Madison, O. — Pretekli teden je zopet nastal ogenj na farmah in sicer pri Slovencu.

Dne 14. aprila, ko je prišel moj sin Eddi domov iz dela, sem ga prosila, da me pelje obiskat prijatelje, katerih nisem videla že vso zimo. Tako smo se podali in koj zvečer, da je zjutraj, 14. aprila gorelo na farmi Mr. in Mrs. Tony in Jennie Košiček na Route 534, South Geneva, O.

Takoj smo se peljali tja. Ko zapeljamo notri, je bil žalosten pogled. Mr. Košiček pravi: "Glej, Jennie, kako smo nesrečni!" Povedali so mi, da je zgorela garaža, štala in vse gospodarsko orodje. Najbolj žal jim je za traktor, ki je bil skoraj nov. V garaži so imeli umetno gnojilo, in baš so kupili krompir za seme. Ne vem koliko so ga imeli, vem pa, da stane \$6.00 za 100 funtov. Dan prej se je prekalilo meso dveh prašičev, katero jim je tudi zgorelo, in še mnogo drugih stvari. Hiša jim je ostala.

Na večer pred nesrečo sta bila Mr. Košiček in Mr. Klaus o polnoči še na jardu, ob 3:40 uri zjutraj pa je začelo goreti v garaži, in kakor je bilo v zgodnjih jutranjih urah, je prišlo do 100 ljudi, ki so jim pomagali gasiti in vzelo je tri ure, predno se jim je posrečilo dobiti ogenj pod kontrolo.

Pozdrav vsem zdravim in bolnim!

Mrs. Jennie Shivitv
R. 2.

Narod naš dokaze hrani...

Pravne starine so najlepši dokaz naše narodne samobitnosti.

Pred nedavnim je pod okriljem Prosvetne zveze predaval prof. dr. Josip Zontar o slovenskih pravnih starinah, ki so prav gotovo eden najbolj značilnih in lepih dokazov naše narodne samobitnosti. Hkrati številne pravne starine, ki so se ohranile med ljudstvom, najlepše pričajo o naši preteklosti in o življenju naših prednikov. Predavatelj se je lotil težke naloge, ko je skušal zbrati še ohranjene pravne starine in je zaoral novo brazdo v doslej zanemarjeno ledino.

Stare lipe

Po Sloveniji stoji še vse polno starih lip, o katerih se da ali po ustnem izročilu ali pa po pisanih virih ugotoviti, da so bila znamenja za zbirališča, na katerih je srenja razpravljala o raznih skupnih zadevah. Pod lipami so se urejala pravna razmerja in razsojale pravde. Ena najstarejših in najbolj močnih lip stoji še nad Črno pri

Mestni vrt

Cleveland, Ohio. — Z vsakim dnem se bližamo vstajenju narave. Solnce še ni vzbudilo narave od zunaj, toda le v mestnem vrtu se nudi ravno sedaj prilika, da si ogledate krasne rože. V velikem številu prihajajo obiskovalci vseh stanov in poklicev od daleč in od blizu.

Ta mestni vrt se mi vidi tako kot svetišče. Zakaj? Pride znanstvenik, zdravnik, profesor, gre v duhu od rože do rože, pri eni se ustavi, je nežno prime z vso ljubeznijo, jo poduha, oči se zasvetijo, ustnice se drže na smeh.

Pride stara gospa, išče rožo, dobi jo — z tresočo se roko jo prime, v njenih očeh je solza ganutja. Mlado dekle nervozno hodi sem in tam, dobila je tisto rožo, katero je želela. Život se stresne, ustnice nekaj šepetajo, barva na obrazu se spreminja. Skoro v vsakem obiskovalcu je v njegovem srcu skrivnostna ljubezen do rože. Za vzrok ve vsak sam, kakšno vlogo je igrala roža v njegovem ali v njenem življenju.

Zato je ljubezen do rože skrivnost in simbol — zato govori duša roži o življenju, sreči in o vseh onih dneh, ki ostanejo v spominu celo življenje.

Mestni vrt je odprt vsak dan od 8. ure zjutraj do 4. popoldne, ravno tako ob nedeljah.

Anton Ferfolia
1250 E. 71. St.

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Prevaljah. Obseg debla znaša skoraj 12 m, čeprav je lipa visoka le 23 m. V višini kakih 15 metrov od tal pa raste na močni stranski veji smreka, ki je visoka približno 1 m. Koliko je stara ta lipa, seveda ni mogoče ugotoviti, da pa je vzdržala stoletja, najlepše dokazuje velika zvezdata votlina v njenem deblu. Ta votlina ima skoraj 2 metra v premeru.

Vaške lipe stoji sredi vasi ali na odprtem prostoru, včasih tudi v sosesčini cerkve. Po legi značilne so dalje tudi lipe zasajene na vzpetinah ali majhnih gričkih, večinoma tudi v bližini cerkve in končno lipe pri gradovih.

Mnoge od njih so še posebej označene. Tako imajo nekatere v svoji senci postavljene velike kamnite mize. Drugod najdemo le še ostanke miz ali pa tudi le velike kamne, ki so bili najbrž kamniti sedeži. — Kamnite mize — sodne mize — so se še največ ohranile pod lipami v Beneški Sloveniji. Tam so celo ob koncu 19. stoletja zborovali za kamnito mizo gospodari sosese, ki jih je sklical župan. Razpravljali so o upravnih zadevah, zlasti o popravilu občinskih potov, o mejnih sporih, o

užitku skupnih pašnikov in podobnem. Župan je vodil zborovanje in držal kot znak svoje oblasti v rokah palico. Kadar so glasovali, je zarezoval glasove: na enem koncu palice je zarezoval glasove z "da" na drugem pa glasove proti. Ta palica je bila roš ali rovaš.

Lipa s kmečkimi kamni pa je ohranjena v Prešernovem rojstnem kraju v Vrbi. Pod lipo sicer ni kamnite mize, pač pa cel vrsta velikih kamnov, ki so razpostavljeni po trati okrog lipe. Zemljišče, na katerem stoji lipa, je občinsko. Še sedaj je ohranjenih osem takih kamnitih sedežev, drugih osem pa so žal zazidali pred nekaj leti v vaškem mlinu, ki stoji v bližini. Ta lipa s kmečkimi kamni je najbrž še edini ohranjeni primer v Sloveniji.

Ker je bilo pod starimi lipami nekakšno vaško sodišče, so ponekod lipe tudi same imele znake, ki naj bi pojasnjevale pomembnost kraja. Kljub vestnim preiskovanjem sta bila najdena le dva primera, v katerih je bilo na deblu lipe pritrjeno železje ali del verige. Prav verjetno je, da je bila s tem lipa označena za nekakšen sramotilni steber, kamor so privezovali vse tiste, ki jih je vaško sodišče obsodilo.

Sramotilni steberi

Sledovi sramotilnih stebrov so bili ugotovljeni v trinajstih krajih v Sloveniji, in sicer v Krškem, Lembergu, Loki pri Zidanem mostu, Motniku, Pilštajnu, Podsedri, Ptuj, Ptujski gori, Rajhenburgu, Raki, Rečici ob Savinji, Sv. Petru pod Sv. Gorami in St. Lenartu v Slovincih.

Iz listin pa je mogoče ugotoviti, da sta bila tudi v Ljubljani dva sramotilna steber, in eden v Kranju. Poznamo seveda različne oblike sramotilnih stebrov. Osnova pa je vedno železje za vklepanje vratu, pritrjeno na kratko verigo.

Navadno je bilo to železje pritrjeno k zidu rotovža, včasih pa tudi k sodni lipi. Drugod je bilo železje pritrjeno k lesenemu kolu ali h kamnitemu stebru, ki je bil posebej v ta namen postavljen. Drug način kaznovanja pa je bil ta, da so izpostavljeni osebo zapirali za mrežo iz železnih palic in jo vtaknili torej v nekakšno sramotilno kletko. Včasih je bila kletka celo tako velika, da je šlo vanjo celo več oseb. Tako kletko najdemo na Valvazorjevi sliki ljubljanskega rotovža poleg sramotilnega stebra. V tako kletko so zapirali osebe, ki so vzbujale javno zgražanje, na primer nočne razgrajanje, pijančevanje, tatove t. d. Nekatere kletke so bile zgrajene celo tako, da so se dale vrtniti. Ljudje, ki so hodili mimo, so se laško zabavali s tem, da so "ujetega tiča" v kletki vrtili.

Pekovske košare v Ljubljani

Zmanjšana oblika take kletke privede do košare iz lesenih lat. V tako košaro so bili postavljeni v Ljubljani svoj častisti peki, ki so prodajali kruh preslake mere ali teže. V kletko zaprtega peka so za kazen potapljali pod Trancjo v Ljubljani. Kletka s pekom je bila pritrjena na vzvodu, ki je bil pritrjen na stebru. Če so vzvod pritiskali na eni strani navzdol, je kletka na drugi strani šla kvišku. Ko so vzvod spustili, pa je teletnila košara kakor gugalnica navzdol naravnost v vodo. Še preden se je pek napil vode, so ga seveda zopet počasi dvignili in nato zopet ponavljali prav gotovo učinkovito kazen potapljanja. Skoda je, da nobena od takih košar ni ohranjena, ker so bile vse

zgrajene iz lesa in zato niso vzdržale zoba časa.

Bogata tradicija cehov

Posebno skupino pravnih starin pa tvorijo številni dokazi udeleževanja cehov pri nas. Znanje so stare gostilne, na katerih so še danes ohranjene slike, ki simbolično prikazujejo naloge gostinstva.

Največ ostankov cehovskega življenja pa se je ohranilo v Škofji Loki. Tam je praznoval ceh kovačev, ključavničarjev in kleparjev praznik svetega Elije 25. junija. Čevljarji pa so praznovali sv. Krišpina 25. oktobra. Na te praznike so obrtniki slovesno odkrili cehovsko skrinjo, pregledali stare listine svoboščin in volili novo upravo. Manjkalo tudi ni dobre vinske kapljice, ki so jo točili iz mogočnega cehovskega vrča. Od lepe tradicije škofjeloških cehov je marsikaj ohranjenega. Obrtniki spremljajo umrlega člana še sedaj z debelimi cehovskimi svečami v rokah na zadnji poti. Kovaški ceh še danes nosi krsto umrlega kapucina v Loki, ker so kapucini opravljali nekdanj dušno pastirstvo v tem cehu.

Samo ta skromen drobec iz pisanih ostankov slovenskih pravnih starin najlepše pričča o bogatem življenju naših prednikov, ki so vedno izrazili v svojih navadah lepe misli in globoke življenske nazore. Hkrati pozabi otepe pravne starine najlepše dokazujejo, kako nujno potrebna je bila misel zbrati vse te ostanke in jih ohraniti za mamljivo kakor mi potopili v prido bitvah civilizacije in izgubili zveze z življenjem naših prednikov.

Izjave ob priliki druge obletnice napada na Jugoslavijo in Grčijo

Ob priliki druge obletnice nacističnega napada na Jugoslavijo in Grčijo, so nekateri kongresni prvaki podali laskave izjave o vztrajnosti in hrabrosti vseh balkanskih narodov in njihovi brezpogojni volji do svobode. Prinašamo nekatere važnejše teh izjav:

Senator Elbert Thomas of Utah

Senator Thomas je član senatovih odborov za vojno in za zunanje zadeve. Njegova izjava je bila naslednja:

"V pomladanski sezoni 1941 so bili izgledi onih redkih demokracij, ki so se še borile, jako mračni, in čas je bil zanje najdragocenejša stvar.

"Grki so se bili uprli italijanskemu napadalcu in ga vrgli nazaj preko svojih meja in se niso udali niti takrat, ko jih je napadla Nemčija.

"Ves svet je zrl na Jugoslavijo, katere narod se ni bil še nikdar umaknil v obrambi svoje svobode — to je narod, ki je v zadnji vojni jedel volkove, a je vendar v svojih gorah vztrajal tako dolgo, da so prispeli zavezniki in v Vardarski dolini udali centralnim silam smrtni udarec.

"Jugoslovani so strmoglavili svojo apizarsko vladno, ostali zvesti svojim pogodbam in zavrnili grožnje dveh ogromnih velesil. Obe deželi sta bili napadeni dne 6. aprila in sta plačali strahotno ceno za svoje medsebojno prijateljstvo in za zvestobo idealom, za katere se zdaj bori 31 zedinjenih narodov. Njihova mesta so bila porušena, na tisoče civilnega prebivalstva je bilo pokosenega od strojnih in njihove dežele so bile oropane vsega, kar je sovražnik le mogel odnesti. Milijon Grkov in milijon Jugoslovancev je poginilo — kar je naj-

višja cena, plačana od katerekoli drugega naroda v tem boju za svobodo sveta, ako upoštevamo razmerje, s celokupnim prebivalstvom. A kljub temu se še vedno naprej bore.

"Ni dvoma o tem, Grčija in Jugoslavija sta si zaslužila občudovanje nas vseh in častno mesto v zgodovini in v zboru narodov nove Evrope po zmagi."

Senator Bennett Camp Clair of Missouri

Senator Clark je član senatovega komiteja za zunanje odnose. Njegova izjava je naslednja:

"Pred dvema letoma se je nemška pošast začela valiti na Jugoslavijo. Par dni poprej, dne 27. marca 1941, je bil jugoslovanski narod uvidel, da je pro-nacistična vlada mešetarila na njegovo čast in je pregledal kvizlinge, ki so bili sklenili pakt z Nemčijo, zavrgel pogodbo in se odločil za boj z nemškimi tolpmi.

"Nikdo izmed onih, ki so doživeli to fazo sedanje vojne, ne bi mogel pozabiti usodo Beograda — nepotrebno uničenje tega in mnogih drugih neoboroženih "odprtih mest" in malih krajev.

"Jugoslovanska armada se je branila junaško, toda nacisti so se valili preko vse dežele, kakor povodenj ali požar, in s svojimi mehaniziranimi valovi pokrili vso zemljo, katere slabo oboroženi Srbi, Hrvati in Slovenci ni so mogli braniti.

"Nacisti so mislili, da so si jo zares osvojili. Toda kmalu so v svoje presenečenje uvideli, da je podjarmljenje Jugoslavije naloga, ki nima nobenega konca. Kmalu so se pojavili četniki, pozneje pa partizanske čete, ki so ustvarili različne točke odpornosti in nešteto oporišč. Te skupine upornikov so se spojile v ogromno armado, ki zdaj gloda hitljensko važne organe nacistične pošasti, ki je hotela požreti njihovo zemljo. Kmalu se bodo Jugoslovani s pomočjo zaveznikov pregrizali ven v sončno svetlobo in svobodo.

"Kadar pride ta dan, bodo imena jugoslovanskih partizanov zapisana visoko na vrhu seznamov onih, ki so cenili čast in svobodo višje nego vse drugo na svetu."

Senator Joseph Guffey of Pennsylvania

Senator Guffey je član senatovega komiteja za zunanje zadeve. Njegova izjava je naslednja:

"Ko se je pred dvema letoma zrušil odpor redne vojske v Jugoslaviji, so nacisti mislili, da bo njihov takozvani novi red suženjstva in izkoriščevanja kmalu obveljal v tej zasledeni deželi. Toda volja do odpora je ostala neokrnjena v Jugoslaviji, ki je v vsej svoji zgodovini pokazala, da je dežela borbena, ki katere ljudstvo gre raje v smrt nego v sužnost in ve, da bo za večne čase obsojeno na življenje plazilca, ako se pokori iz strahu pred brutalnostjo zatiranja.

"Jugoslovanski partizani so kmalu začeli svoje napade na nacistično in fašistično okupacijsko armado. Posledica je bila, da so morali Nemci in Italijani držati tam velike sile.

"Tako je dokazal ponosni in borbeni narod Jugoslavije, da še ni pokorjen in da je takozvani novi red nacistov zidan na pesku in se bo kmalu zrušil in razpadel."

BUY U.S. BONDS

Branislav Nušić

INTERNATIONAL BUSINESS MACHINES CORPORATION

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

— Gromska, strela . . . ti si . . . in sam!

Deček ga ni poslušal.

Pahnil je Slimaka od vrat in planil v sobo.

Panoufle je takoj spoznal dečkov glas in razumel, da tu ni nobene nevarnosti. Namestu da bi zbežal z zvezanimi Ramonom, se je vrnil, vrgel svoje breme na tla in čakal.

— Od kod te je pa prineslo? — je vprašal prestrašenega dečka, ki je planil v sobo. — Kaj se bojiš, da bi ne zamudil avtobusa?

Smehljal se je, a Slimak se je obrnil k Milčku, rekoč:

— No torej, zdaj nama pa povej, zakaj si tako razbijal po vratih . . . Človek bi mislil, da gori . . . Od kod pa prihajaš? Zakaj pa nisi z mamico Zefyrino in Claudinetom?

Milček je bil sicer še otrok, toda težko življenje je bilo napravilo iz njega moža. Imel je toliko moči, da ni priznal, da je videl skozi okno srdito borbo, da je spoznal, da se pripravljajo tu umor in da je bil pripravljen preprečiti ga.

Prva njegova skrb je bila pogledati, če ni prišel prepozno. Zato se je brž ozrl po neznanem možu. Zagledal ga je ležečega v kotu in oči so mu zažarele od veselja.

Se je živ!

Tu je . . . morda rešen? . . . Ali pa si zdaj ne bosta upala umoriti ga . . . zdaj vprico njega.

Zbral je ves svoj pogum in orgovoril na Slimakovo vprašanje:

— Oprostite, padel sem, baš ko sta mamica Zefyrina in Claudinet vstopila v vagon, in vlak je odpeljal . . . brez mene, seveda. In ker sem bil izgubil vozni listek, me je sprevoznik zapodil. Tako sem prihitel domov, a v naši ulici, predno sem prišel do vrat, me je obšel tak strah, da sem razbijal po vratih, kar se je dalo . . . tako sem se bal . . .

— Česa?

— Oh, — je nadaljeval Milček zroč nepremično lopovu v oči, — bal sem se, ker se mi je zdelo, da sem slišal v tej veliki ulici de la Snete, v tej mračni hiši krič, ki sem ga nekoč že slišal . . . pred leti . . . ko sem bil še majhen . . . v neki ulici v Moisdou . . . v temni noči.

— Molči! Molči! . . . Saj dobro veš, da se ti je samo zdelo. To sem ti že povedal, pa si menda pozabil, — je mrmral Slimak, ki ga je pri dečkovih besedah kar mraz spreletaval.

— No torej, zdaj si slišal, — se je oglašil Panoufle, — izbij si take neumnosti iz glave. Lahko nadaljujemo v svoji zabavi.

In ko je Slimak z nemirnim pogledom pokazal na Milčka, je pripomnil:

— Milček! No, ta naju ne bo motil, nasprotno. Sicer se mu pa nudi tu prilika, da popravi svoj prvi nastop . . . in on bo to storil . . . pogumno. Če ne pojde gladko, bo skriv. In ker baš zanj gre, bo tem bolje, gospod grof dobi blago domov, če se odloči . . . In pa, kdo ve, morda bo bolj navdušen za kupčijo, ko zagleda fantiča.

Pri teh besedah je Milček presenečeno pogledal lopova.

— To je preseneča, capin, a, — je godrnjal Panoufle, — je ga gola resnica. Gospod je prišel zavoljo tebe. Ponudil se je tvojim staršem, da poskrbi za tvojo bodočnost, za tvojo karijero. Ker pa imajo tvoji starši dobro srce in ker te ljubijo, se ne morejo odločiti za tako

žrtev, razen če bi jim gospod za to kaj dal . . . toda gospod s tem ni zadovoljen.

In obrnjen k Ramonu je lopov nadaljeval s hripavim glasom izklicatelja, ki vabi ljudi k nakupu:

— Le izvolite pogledati, gospod! Noco vas opehariti . . . niti s kakovostjo, niti s količino. Poskusite! Vzemite orožje v roke . . . Pogledati ga ni vredno. Saj zahtevamo od vas zelo malo . . . pravo bagatelo — sto tisoč. Svet je pač tak. Nekaj za nekaj.

Slimak je počil v smeh, tako mu je ugajal pajdašev cinizem. Milček je prebledel, toda njegovo srce je bilo polno odločnosti, ki je nobena sila ne more omajati, polno poguma, ki ne pozna nobene ovire.

Tu se je pripravil zločin. Hoteli so, da bi sodelovali. Pa naj bo, toda samo zato, da ga prepreči.

Ramon ga je nepremično gledal.

Deček se je obrnil k njemu in Ramon je lahko čital v njegovih jasnih očeh, da se mu bliža pomoč in zaščita morda slaba, toda prinešena od vsega srca in brez omejitve.

Na ustih mu je zaigral komaj viden smehljaj hvalečnosti.

— Gospod grof noče odgovoriti, — je dejal Slimak. — Vidi se, da ni amater, in tvoji streli so zgrešili cilj, dragi moj.

— O, saj sem si mislil, da se gospod grof ne bo nemudoma odločil. In vendar drugače ne pojde . . . Poglejte, dragi grof, kakšen deček je to. Oglejte si svojega bodočega dediča. Poglejte, če je dobro razvit, če ima krepka ramena, trdne noge, zdrave zobe, nobenega steznika, lepo, sloko postavlo . . . No torej, le pogum in sežite v žep!

Grof je molčal; njegove oči so se zopet zatisnile.

— Dobro vem, — je nadaljeval Panoufle, — da sto tisočakov človek ne da lahko iz rok. Ne odgovorite, gospod grof? Ne! . . . No torej, pa preizkusimo drugo sredstvo, da prisilimo gospoda h kupčiji . . .

Te besede je izgovoril Panoufle s tako divjim glasom, da se je celo Slimak ustrašil, a grof je takoj odprl oči.

— Sedi, Slimak, in ti tudi, Milček . . . in poslušajta me. Boš videl, fantič, kako se razumemo na svoje delo . . . To je lekcija, ki jo dobiš brezplačno. Misel, ki je šnila prav kar v glavo mojemu tovarišu in prijatelju Slimaku, podpisati gospodu določeno število čerkov, ni baš napačna, ima pa svoje slabe strani . . . Najprej je tu nevarnost. Priznam, Slimak, da si zelo spreten, vendar bi se pa lahko zmotil . . . Zadostuje malenkost, pa se spozna, da podpis ni pravi. Ti vražji bankirji so zelo nezaupljivi. Bo torej bolje, če gospod grof sam, prostovoljno podpiše črke.

— Jaz! — se je oglašil Ramon. — S tem pa le nikar ne računajte!

— Gospod grof, — je nadaljeval Panoufle hladno, — moram vam povedati, da sem mnogo potoval . . . Tako sem torej spoznal v Cayenni, kjer sem bil . . . na počitnicah . . . zelo smešnega zamorca . . . Tudi umrl je na zelo komičen način; pravil sem o tem nekoč Slimaku, ki se je kar za trebuh držal od smeha.

— Res je, — je pritrdil Slimak.

— Tisti zamorec, — je nadaljeval Panoufle, — je bil kaj čuden patron. Da izvabi trdovratnežem, ki jih je bil zaprl, primerno odkupnino, je odrezal vsakemu najprej en uhelj, čez teden dni je pa prišel na vrsto še drugi; potem je prišel polagoma do nosu in obeh ustnic, slednji pa do prstov — vsak teden je odrezal enega. Dal mi je častno besedo, a jaz nisem niti najmanj dvomil o tem, da razen enega trdovratneža, ki je na njem preizkušal ves ta vrstni red in ki je od tega umrl — a to je bila pomota, kajti mož ni imel niti belica — zagotavljal me je, vam pravim, da mu ni bilo treba v nobenem primeru nadaljevati rezanja preko nosu.

— No in? — je vprašal Ramon in pogledal lopovu v oči.

— No torej, gospod grof, moj tovariš — to mu berem iz oči — odobrava to metodo. Poskusimo torej, kako se bo obnesla . . . Naš dom je za take reči kot nalašč, tu nas ne bo nihče motil.

— Da, res je, sami se prepričate o tem, gospod grof, — je pritrdil Slimak.

— Le da bomo rezali malo hitreje, nego je zamorec, ker se nam mudi. Glejte! Začnemo recimo jutri zjutraj s prvo operacijo, z desnim uheljem, čez dva dni pa pride na vrsto levi, da se ne boste preveč dolgočasili.

— Mene v gledališču nobena stvar tako ne jezi kakor odmor, ko človek ne ve, kaj bi počel — je pripomnil Slimak.

— Če bi si pa premislil, — je nadaljeval Panoufle, — in sicer po prvi, drugi ali tretji operaciji, bo seveda razlika. Če pa plačate takoj, kar zahtevava, dobite otroka takoj in vse bo v redu.

Ramon ni odgovoril. Mraz ga je spreletaval, kajti narava se upira. Ni mogel dvomiti, da misli lopova resno. Ozrl se je na Milčka. Deček je stal nepremično. Povešal je glavo in razmišljal, kako bi rešil Ramona.

Pomoči ni mogel pričakovati od nikogar. Njegove roke so bile slabotne in vendar so se mu oči iskrale v prepričanju, da bo premagal zahrbtna morilca.

Tudi on se je ozrl na Ramona in v tej izmenjavi pogledov med možem in otrokom, med očetom in sinom, čeprav je eden to zavračal, drugi pa ni vedel, kakšna vez ju veže, je bilo nekakšno zapечатeno nerazdružne zveze ljubezni in udanosti.

Slimak in Panoufle, zaposlena s svojim zločinom, se nista zmenila za molčečega otroka.

— Gospod grof, — je dejal Slimak, — če se ne motim, je vam nerodno razmišljati vprico naju o najinih predlogih.

Manevri ameriškega vojaštva

Na sliki vidimo več prizorov iz manevrov ameriškega vojaštva v Camp Davis, N. C.

Ker je vam nerodno govoriti, vam damo posebno sobo.

Slimak in Panoufle sta pograbila Ramona in ga odnesla v otroško sobo, vrata sta pa pusila odprta. Tam sta ga trdno privezala k tramu.

— No, — je dejal Panoufle, — da povem po pravici, priznam, da položaj gospoda grofa ni baš prijeten . . . To me spominja na prisilni jopič, ki ga natakajo ti prokleti pazniki v Cayenni ubogim jetnikom . . . Toda gospod grof bo videl zdaj naše skromne priprave in ga bo malo razvedrilo. Mi bomo pa obenem pazili nanj, ne da bi se razburjal.

Slimak je pobral Ramonu vse, kar je imel pri sebi dragocenega. Ta posel je opravljal molče, pač je pa spremljal Panoufle z neslanimi opazkami in dovtipi vsak predmet, ki ga je privlekel njegov pajdaš iz Ramonovega žepa.

— Denarnica, — je nadaljeval Slimak in stresel denar v pest. — Kaj, gospod grof, samo petnajst cekinov, dva tisočaka in tri stotake? . . . Sicer pa v pričakovanju nečesa boljšega

si lahko s tovarišem privoščiva nekaj požirkov na vaše zdravje. Želite morda premisliti to zadevo . . . Na razpolago sem vam in pustiva vas samega . . . Po teh besedah je odšel Panoufle, s tovarišem v veliko sobo; sedla sta in se na ves glas zasmejala.

Ponos je branil Ramonu odgovarjati lopovoma, pa naj bi govorila karkoli. Nesramnost teh podležev mu je pognala vso kriv v glavo in malo je manjkalo, da njegovo ogorčenje ni bruhnilo na dan. Misli je, da bo zlaznel.

— Revolver! . . . no, tale dragulj pa kupim . . . krasen je, ameriški, a? Tega kar obdržim v spomin na prijetni večer, ki ga nama nameravate pripraviti. Niste zadovoljni? Kaj

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonдов in vojno-varčevalnih znamk!

(Dolje prihodnjik)

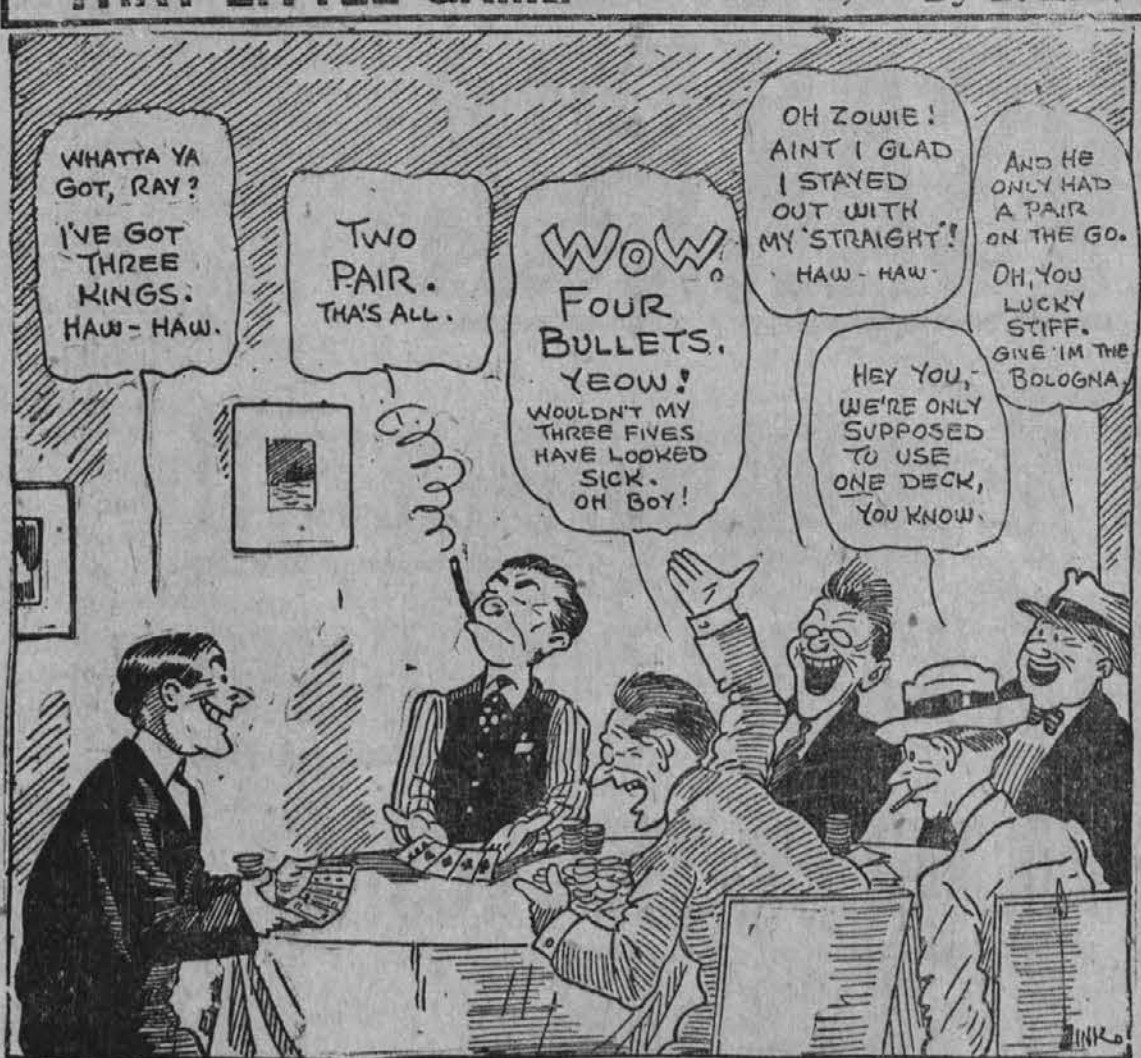
Vesele velikonočne praznike želimo vsem odjemalcem in prijateljem!

HOEDL'S MUSIC HOUSE

7412 ST. CLAIR AVE.

V zalogi imamo harmonike, vsakovrstne orglice, klavirje in druge muzikalne instrumente. Se priporočamo za obisk.

"THAT LITTLE GAME" Inter-nat'l Cartoon Co., N.Y. — By B. Luk

SQUIRE EDGE GATE — The Old Boy Wants to Get Out of the Hole

Mali oglasi

Ženske

18 do 35 let za delo na Singer šivalnih strojih. Izkušnja ni zahtevana. Isče se tudi moškega za tovarniško delo. Dobra plača.

MEMORIAL GRASS CO.
7400 Stanton Rd.

ISČE SE MOŠKE IN ŽENSKÉ

nad 21 letom starosti, ki lahko izkažejo svoje državljanstvo, in ki niso sedaj zaposleni pri obrambnem delu. Imamo delo za 2. in 3. šift. Predznanja ni treba.

Pump Engineering

Service Corp.

12910 TAFT AVE.
prva cesta severno od St. Clair Ave., od E. 131 St.

TEŽAKI

za

prejemanje železja

ZUNANJE DELO

INSPEKTORJI

z ali brez izkušnje

DELO ZNOTRAJ

Visoka plača na uro

Cleveland Tractor

19300 EUCLID AVE.

Izurjeni operatorji

na

BORING MILLS

(Horizontal in Vertical)

VELIKIH STRUGALNIKH

RADIAL DRILL

Plača na uro, poleg "vertime". Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priklasite.

Wellman Engineering

7000 CENTRAL

Proda se

en aker zemlje; 87 čevljev spre-daj, na Aurora Rd., 93 čevljev na McCracken Rd., 463 čevljev globoko. — Cena \$700. Polje se na 21400 Aurora Rd., John Shimitz. (11 milj od Clevelanda).

Želim

kupiti 1940 ali 1941 avto. Plačam v gotovini. Pokličite HEND. 3756.

Otvoritvena posebnost

STENSKI PAPIR, preko 1000 nortov. 1943 vzorcev na izbero. Posebnost od 1/4 do 1/2 ceneje. NATIONAL WALL PAPER & PAINT CO.
6922 St. Clair Ave.

Gray Hair? NEW VITAMIN RESTORES NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural color to gray hair.

Not a dye—not a tint—not a drug—supplement. If you are among the millions of people who find themselves balding, capping, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St., Chicago, Ill., Dept. 5. Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name

Address

City State